

Ord af Luther

"Mens han levede på jorden, opsendte han, under høje råb og tårer, bønner og anråbelse til ham, som kunne frelse ham fra døden, og han blev bønært for sin guds frygt" Hebr 5,7.

Vi skal trøste os ved en sådan lidelse og bøn. For ligesom han lider, sådan beder han også.

Ikke alene for dem, der dengang var imod ham og lagde hånd på ham og naglede ham fast til korset, men også for os, for de mennesker var kun trælle og tjenere for vore synder.

For hvis dine og mine synder ikke havde kunnet nagle Kristus til korset, så havde de vel måttet lade ham i fred.

(...)

Derfor skal vi anse galgen eller korset, hvor Kristus han lidt, som intet andet end et alter, hvor Kristus offer sit liv og også udfører sit præstelige embede med bønner om, at vi må blive beriet fra synden og den eveige død.

Andagten til 15. marts fra bogen
"Et år med Luther"

Hjælp til dem, der har det svært

LM i Nykøbing Falster ansætter diakonal medarbejder for at kunne åbne tilbud for sårbare børnefamilier

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Tre unge, enlige mødre og en enlig far dukkede op, da LM i Nykøbing Falster den 6. marts åbnede for deres nye diakonale tiltag Familiebasen.

Familiebasen er et tilbud for sårbare familier, der hver 14. dag kan komme og få lektiehjælp og børneklub til børnene, en snak om livet, et gratis aftensmåltid og en andagt.

"De har brug for et sted, hvor de kan snakke sammen om de udfordringer, de har i livet. Det er arbejdsløse enlige, som kæmper lidt med deres eget sind."

Sårbare børnefamilier

Det fortæller Dan K. Månsson, der er blevet ansat af LM i Nykøbing Falster i en

deltidsstilling dels til at være til stede i Familiebasen og dels til at lave opsøgende arbejde for at skabe kontakt til sårbare familier.

Egentlig var Familiebasen et tilbud, som Frelsens Hær stod bag. Af økonomiske grunde lukkede det ned i november. Det lokale LM-arbejde har valgt at genopstarte tilbuddet, da flere af brugerne børn kommer i børneklubben i missionshuset.

"Vi har kræfter til at lave noget i en mindre størrelse som det her – og i forvejen har vi en pæn berøring med sårbare børn i vores klubarbejde og lejrarbejde," fortæller Dan K. Månsson.

LM's Landsstyrelse har bevilget 80.000 kroner til at løbe projektet i gang i 2017. Herefter er det meningen, at arbejdet skal finansieres på anden vis.

ILLUSTRATIONSFOTO: VLICKR.COM/POLINA ABDAL

Frimenighed opsiger tilknytningsaftale til LM

Bornholmerkirken melder sig ind i Evangelisk Luthersk Netværk, men vil stadig samarbejde med LM

Bornholmerkirken holder deres gudstjenester i Vestermariehuset. De overtog det tidligere forsamlingshus i 2009.

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Bornholmerkirken har på menighedens årsmøde den 24. februar besluttet at opsige associeringsaftalen med LM og melde sig ind i Evangelisk Luthersk Netværk (ELN).

Lille tilknytning til LM

Bornholmerkirken, der holdt sin første gudstjeneste i november 2005, har været tilknyttet Luthersk Mission i ti år. Med udgangen af 2017 er det dog slut.

Det er en forståelig beslutning, fortæller LM's

menighedskonsulent og menighedens nuværende tilsynsmand, Birger Reuss Schmidt. Der er nemlig ikke mange blandt menighedens medlemmer, der har baggrund i LM.

Der er dog en tæt tilknytning til Københavnerkirken, der i 2013 også opsagde deres associeringsaftale med LM for tilslutte sig ELN's netværk.

Med den bornholmske menigheds exit fra LM er der ved udgangen af 2017 ingen associerede menigheder i LM, der på landsplan tæller næsten 100 fællesskaber – herunder 22 frimenigheder.

Der er principielt ikke noget til hinder for at være med i både ELN og LM, men de to organisationer tilbyder mange lignende arrangementer og kurser, og derfor vil tilbuddet overlappes hinanden.

Støtte menigheder på vej

"Det er naturligvis ærgerligt, at Bornholmerkirken nu melder sig ud," mener LM's generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen.

"Men jeg glæder mig over, at LM har været en del af deres historie på et vigtigt tidspunkt. Det er godt, at vi kan være med til at støtte menigheder, der er på vej."

Der har dog i praksis kun været et lille samarbejde, anerkender han, og en del af baggrunden for opsigelsen skyldes også, at de to parter ikke har opnået en øget samhörighed.

Bornholmerkirken samarbejder dog fortsat med LM. Menigheden sidder med i Evangelisk Luthersk Samråd på øen, hvor også andre forninger er repræsenteret.

Der er desuden et ønske om at fortsætte samarbejdet omkring en årlig bondgårdslejr for børn, ligesom Bornholmerkirkens præst Peter Techow fortsætter som kaldet forkynder i LM.

CHRISTINA SCHMIDT BERNHARD OG
KRISTINE ROAGER ►► Med fyldte hoveder
forlod vi stedet med noget nyt at tænke over

Én tro – to kulturer

19 elever og to lærere fra Løgumkloster Efterskole har fået indblik i mission og kristendom i Tanzania

AF CHRISTINA SCHMIDT BERNHARD OG KRISTINE ROAGER
ELEVER PÅ LØGUMKLOSTER
EFTERSKOLE

Løven sprang op og satte i løb. Vi stod alle med blikket stift rettet mod løven, da den begyndte sin jagt efter gnuerne. Solen skinnede kraftigt fra en skyfri himmel, for det var midt på dagen. Man kunne se varmen stige op fra jorden ud over savannen. Uheldigvis for løven var der ikke middagsmad lige på det tidspunkt.

Det var blot en af de mange formidable og turistvenlige oplevelser på den tur til Tanzania, som vi sammen med 17 andre elever fra Fokuskristendomslinjen på Løgumkloster Efterskole var på den 27. januar til 7. februar i år.

Mens vi var i Tanzania, boede vi på Klabakari bibelskole i det nordlige Tanza-

Eleverne fra Løgumkloster Efterskole blev inviteret på aftensmad hos lokale tanzaniere.

nia. Ud over safarituren var vi taget derned med det formål at se kirken indefra som kirkens gæster.

Forskellige gudstjenester
I skyggen under det store træ sad menigheden i Buswahili og lyttede til det, evangelisten forkyndte. Så-

dan havde gudstjenesterne indtil for få måneder siden foregået i landsbyen i flere år.

Nu sad vi i en nyopført bygning med bliktag, bænke og endda et lille alterbord, og menigheden var vokset fra en lille forsamling til næsten hundrede fremmødte.

Til den gudstjeneste, som en gruppe elever var til, var der cirka seks voksne og ti børn i en lille bygning blandt lerhytter. Nogle andre sad i en bygning med rå vægge og uden tag. Vi så, hvordan menighederne er bygget op, og hvordan de kristne har det, når de er sammen om deres

tro. Nogle har altid været kristne, mange er for nyligt omvendt fra en hedensk baggrund.

Vi sad alle og lyttede intenst. Veronika sad i midten og fortalte sit vidnesbyrd om, hvordan hun gik fra hedenskab til at være kristen. I middagsstunden hang vi alle lidt med hovederne, men ørerne var på stilke. Spørgsmålene kom væltende. Der blev blandt andet spurgt ind til landsbyens tilbedelse af slanger, og hvordan det var at blive udstødt fra alle ens relationer. I skyggen fra pavillonen svarede hun udførligt på alle vores spørgsmål.

Med fyldte hoveder forlod vi stedet med noget nyt at tænke over. Vi fandt ud af, hvor stor forskellen på den danske og den tanzaniske kultur er. Specielt det at blive udstødt, når man vælger at følge Jesus, og man er født ind i en hedensk

familie, hang nogle tungt om hjertet.

Interesse for mere

Noget andet er hverdagslivet hos de lokale. Vi blev vist rundt på deres lille grund. To små lerhuse og et køkken var alt, der befandt sig der. Alle vegne rendte børn rundt. Alle kom og hilste på os, og det var tydeligt at se glæden i deres ansigter. Vi sad på ukomfortable træstole rundt om det lave bord, og straks blev der serveret ris med bønner og ugali.

Fordi vi er hvide, fik vi kun en lille portion, da de er vant til, at vi ikke kan spise op. Mens vi spiste, spurgte vi ind til det normale liv som tanzanier.

I takt med et større indblik i missionærernes arbejde og i tanzanierens liv, er mange af os nu interesserede i at vende tilbage til Tanzania som volontører.

ESSENS ►

Der er brug for undervisning om identitet og køn

AF CARSTEN SKOVGAARD-HOLM
VICEGENERALSEKRETÆR
CSH@DLM.DK

Det er nok ikke nogen hemmelighed for de fleste. Identitet, køn og seksualitet er i den grad på dagsordenen i disse år. Det handler om at vælge den identitet, det køn og den seksualitet, som

passer til dig. Intet er fastlagt på forhånd. Det meste er bare noget, vi konstruerer. Vi skal ikke lade os binde af gamle normer, som låser det frie, moderne menneske fast i ulykkelighed. Gør dig dog fri. Intet er i sig selv rigtigt eller forkert.

Nu skal vi ikke undervurdere ulykkeligheden. Hvis et menneske eksempelvis i forhold til sit køn virkelig oplever sig i den forkerte krop, vil det være umenneskeligt og ukærligt at bagatellisere det. Vi må se i øjnene, hvad det kan skabe

af identitetskrise, psykologiske komplikationer og meget andet. Jeg tror, der i kristne miljøer kan være en tendens til at forenkle og fortrænge den slags problematikker.

Når det er sagt, er der ikke tvivl om, at samfundsdebatten og udviklingen omkring identitet, køn og seksualitet med syvmeleskridt lægger det bibelske menneskesyn og den kristne etik bag sig.

Men hvordan forholder vi os selv som kristne til det? Hvad er vores svar? Hvad svarer vi den unge, kristne

mand, der kommer og siger, at han inden i føler, at han er i den forkerte krop? Han oplever sig mere som en pige. I den brede offentlighed vil svaret oftere og oftere være: kønsskifte. Og det bliver lettere og lettere at få det. Men hvad er vores svar som kristne – der, hvor vi i kærlighed tager medmennesket alvorligt?

Jeg er ret overbevist om, at vi i de kristne fællesskaber har et underskud i forhold til undervisning om disse emner. Kan du huske, at du i bibelundervisning

eller forkyndelse har hørt noget om det bibelske menneskesyns betydning for holdningen til kønsskifte? Eller til kønnet som en social konstruktion? Jeg tænker på korte forenklede overskrifter, som kan være lette at fyre af. Men en dybtgående undervisning, hvor Bibelens skabelsessyn bliver rullet ud og sat i positivt perspektiv.

Skal vi ikke blive løbet over ende af tidens holdning – og praksis – på disse områder, er der brug for bibelsk og positivt modspil. Der er be-

hov for, at nogen arbejder i dybden med emnerne, tager dem med i forkyndelse og undervisning. Og at vi i det kristne fællesskab snakker om det. Griber vi til de forenklede svar, kan vi let komme til at give forkerte svar og dermed gøre mere skade end gavn.

Både på LM's Lærerådsmøde den 17.-18. marts i Løgumkloster og Landsprædikanterkonferencen den 29. april i Odense vil nogle af disse temaer blive taget op. Det er super relevant og påtrængende.

tro &
mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dml.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X

Kode til netudgave
1711 for 1. kvartal 2017
1654 for 4. kvartal 2016

Bibelicitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dml.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dml.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Ideer og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement
Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 21. marts 2017.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/linjemet
Smaaannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 93 39 00 20.
Se også dlm.dk/stoet.

CARSTEN SKOVGAARD-HOLM ▶▶ Der sker noget ved den tætte kontakt, missionærerne har med de lokale kristne, og derfor har LM stor nytte af at have missionærer udsendt

Missionærer er alle pengene værd

"Det gør noget godt ved os i LM, at vi har arbejde både hjemme og ude," siger vicegeneralsekretær og missionsleder Carsten Skovgaard-Holm

AF KARIN BORUP RAVNBORG

11,9 millioner kroner. Så meget kommer det ifølge budgettet til at koste LM i 2017 at drive mission i udlandet. LM er den missionsorganisation herhjemme med flest udsendte missionærer, og det internationale arbejde bliver stadig dyrere. En stor del af LM's udgifter går derfor til de omkostninger, der er forbundet med at have missionærer udsendt.

Men kan det overhovedet forsvares, at så mange penge skal gå til missionærlønninger? Ja, mener Carsten Skovgaard-Holm, der er leder af LM's internationale missionsarbejde.

"Selvfølgelig koster det noget. Men jeg synes også, vi i LM får meget for pengene ved at have missionærer udsendt."

I sidste nummer af *Tro & Mission* skrev han en artikel om LM's internationale missionsstrategi. Her omtaler han blandt andet de udsendte missionærer som en vigtig resurse i missionsarbejdet.

Tydelig mission

"Det er godt for os i LM, at vi har missionærer udsendt. Det betyder meget for LM'ere herhjemme at kunne følge nogle udsendte, som de har et særligt forhold til.

"Meget af det, vi laver ude i verden, kunne vi ikke lave, hvis vi ikke havde missionærer på stedet," siger Carsten Skovgaard-Holm, der her er på besøg i Peru.

Det skaber en kærlighed til mission og styrker engagement og giversind," siger missionslederen, der betegner det at have international mission som en del af selve LM's eksistensberettigelse.

"Det ligger i vores gener, ligesom tydelig mission er en af vores kerneværdier. Det indebærer også at sende missionærer ud. Det er der helt grundlæggende en bibelsk begrundelse for, nemlig Missionsbefalingen," siger han og henviser til, at det har været sådan, lige siden LM gik ind i missionsarbejde i udlandet i 1911.

"Som kristne er vi kaldet til at gå ud i alverden med evangeliet. Jesus siger: 'Bed høstens herre om at sende arbejdere ud'. Det er det, vi gør i LM. Vi beder – og vi sender ud."

LM har altid været kendetegnet gennem årene ved

at have mange missionærer udsendt. I 1994, som var det år, hvor der var flest, havde LM 91 missionærer udsendt.

Kendskab og venskab Missionslederen mener dog ikke, at det i sig selv er et succeskriterium for en organisation at have mange missionærer udsendt.

"Jeg siger ikke, at det er den eneste rigtige måde at drive mission på. Man kan godt samarbejde med en lokal kirke, uden der er folk på stedet. Men der sker noget ved den tætte kontakt, missionærerne har med

de lokale kristne, og derfor har LM stor nytte af at have missionærer udsendt," mener Carsten Skovgaard-Holm.

"Det giver os et kendskab til arbejdet på en helt anden måde, end hvis vi sad herhjemme på afstand og sendte en mail til for eksempel en kirkeleder i Cambodja."

Og så skaber det nærvær, fællesskab og venskab med de lokale kristne i de lande, som LM samarbejder med, mener han.

"Relationen mellem de udsendte og de lokale kristne betyder rigtig meget. Det

har vi kunnet mærke med de mangeårige partnerskaber, vi har med nogle kirker derude. Der er hjemvendte missionærer, der stadig har kontakt med lokale, som de er blevet venner med for livet."

Missionærens rolle i dag er en anden, end da de første missionærer blev sendt ud for 100 år siden, eller for bare 20 år siden, understreger LM's missionsleder.

"I gamle dage var missionæren lederen, lige meget hvor han dukkede op. Sådan er det ikke i dag. Vi kommer ikke som alvidende eksperter, men som samarbejds-

partnere. Det er vigtigt for os at slå fast."

Send flere missionærer

I dag har LM 30 missionærer udsendt til arbejde i Peru, Cambodja, Etiopien og Tanzania. Og missionærernes tilstedeværelse er stadig vigtig, fastslår Carsten Skovgaard-Holm.

"Meget af det, vi laver ude i verden, kunne vi ikke lave, hvis vi ikke havde missionærer på stedet," siger han og nævner bibelskoleundervisning som en af de helt afgørende faktorer for åndelig vækst i de områder, hvor LM arbejder.

"Jeg vil heller aldrig glemme den 12-årige dreng fra Fjendeskoven, jeg mødte under et besøg i Cambodja. Han var meget svagtseende, men fik hjælp til at se bedre gennem nogle af vores missionærer, der hjalp ham ind til hospitalet. Ellers ville han være fuldstændig hjælpeløs. Det nytter noget, at vi er der."

Missionslederen ser derfor gerne, at LM fortsætter med at udsende missionærer.

"Vi havde fire udsendelsesfester i 2015 og også fire i 2016. Vi kunne snildt bruge fire igen i 2017, selv om budgettet dog kun har plads til to," siger han og henviser til de ledige missionærjob, som LM netop nu har opslået. Jo flere vi har udsendt, desto flere kan vi nå."

LM-prædikanters hustruer med på kursus

Kvinder skal være synlige, så de kan være forbilleder i menigheden, siger foredragsholder

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

"Vi vil gerne påskønne den indsats, som kvinderne gør. Når deres mand tager ud og taler, tjener han Guds rige, men de tjener derhjemme og holder ryggen fri for ham."

Sådan siger Peter Rask, der sidder i udvalget, der planlægger landsprædikantkonferencen, der løber af stablen 29. april. Her er alle forkyndere i LM invite-

ret. Er de gift, er deres hustruer også inviteret.

Mere frimodighed

Kvinderne deltager i det meste af programmet, men først på eftermiddagen er der et særligt tilbud til dem. Ellen Esmarch, der er lærer på Luthersk Missions Højskole og samtalerapeut, skal undervise om stærke kvinder.

"Det handler om at skabe frimodighed til at komme med forslag, gå ind i besty-

relsesarbejde og stille sig til rådighed som mødeleder og sjælesørger," siger hun som en definition på, hvad det vil sige at være stærk.

Hun understreger, at stærk ikke handler om at være dominerende eller meget fremtrædende, men om at kende sine resurser, begrænsninger og være villig til at tjene i menigheden.

Svært at begå sig

Der er nemlig flere kvinder,

der har vanskeligt ved at navigere i den opgavefordeling mellem kønnene, som LM praktiserer. Nogle kvinder ved ikke, hvad de må og ikke må. Derfor vælger de ikke at have synlige opgaver overhovedet. Det gælder også kvinder, som i deres LMU-tid ellers havde meget ansvar, mener hun.

Der skal derfor sættes noget ind på, at man dels får tilrettelagt møder, hvor kvinderne kan være synlige,

så de kan være forbilleder, og dels skal kvinderne turde tage opgaver på sig. Det er denne opmuntrende tone, der kommer til at fylde i hendes foredrag, forklarer hun.

Ved Jesu fødder

Foredraget tager udgangspunkt i Bibelens forhold til kvinder.

"Her tænker jeg blandt andet på Maria, der sad på lærepladsen ved Jesu fødder. Der er mere i det at sidde

ved Jesu fødder end bare at høre på, hvad han siger," mener hun og drager en parallel til Paulus, der også var uddannet "ved Gamaliels fødder" (ApG 22,3).

Derudover vil hun gerne opfordre kvinderne til at være rollemønstre for de næste generationer.

Prædikantkonferencen er gratis. Programmet er sendt til alle LM's forsamlinger. Sidste frist for tilmelding er den 7. april.

MATHILDE M.T. KRÜGER ► Mange unge peruanere tænker, at de spilder et år af deres liv ved at tage på bibelskole

Tag cyklen til Wittenberg

2.-6. JULI 2017

I anledning af reformationsjubilæet arrangerer vi en cykeltur fra Danmark til Wittenberg i Tyskland. Vil du med?

Distancen på cirka 600 km tilbagelægges på tre dage, hvorefter vi bruger en dag på afslapning og rundvisning i Wittenberg. Der er sørget for hjemtransport af cykler, så ferien evt. kan fortsætte derfra.

Som udgangspunkt kører vi i et hold med et gennemsnit på 25 km/t, hvor de stærkeste trækker.

Forudsætningen for at deltage er, at man minimum har kørt 2.000 km i foråret op til turen.

Tilmeldingsfrist: 30. marts til Finn Larsen, fil@dml.dk
Læs mere på [FACEBOOK.COM/LM.CYKELKLUB](https://www.facebook.com/lm.cykellub)

ILLUSTRATION: FREEPIK.COM

ARR: LM CYKELKLUB

LUTHERSK MISSION SØGER ØKONOMIMEDARBEJDER

Bliv en del af LM's forsyningsstroppe, der servicerer resten af organisationen – både på sekretariatet og helt ud til den enkelte LM'er.

Dine hovedopgaver bliver:

- bogføring af gaver
- udvikling af LM's givertjeneste
- kontakt til lokale kasserere
- kontakt til LM's givere
- øvrige økonomiopgaver i teamet

Du bliver en del af et team, der er med til at skabe gode rammer for resten af organisationen – det er meningsfuldt at arbejde i LM's resurseteam!

Få mere at vide

Detaljeret stillingsbeskrivelse findes på www.dlm.dk/job. Kontakt gerne resursechef Johnny Lindgreen for flere informationer på jl@dml.dk / 30 11 83 13.
Ansøgningsfrist: 18. april
Ansættelse: snarest muligt

LM
LUTHERSK MISSION

De unge er udfordrede

Presset på de unge i Peru for at uddanne sig og tjene penge gør, at Gud ikke får højeste prioritet i deres liv

AF MATHILDE M.T. KRÜGER

De unge i Peru er en travl generation. Mere end nogensinde før bliver der fokuseret på uddannelse og arbejde. Der bliver lagt et stort pres fra hjemmet på de unge for, at de skal få en høj uddannelse og nå langt i livet. Højere akademiske uddannelser er blevet tilgængelige for langt flere, og forældrene ønsker, at deres børn skal opnå den succes i livet, de måske ikke selv havde mulighed for.

Derfor er der mange unge, som studerer på fuld tid og samtidig har et arbejde for at få råd til at studere. Det betyder, at mange unge er fuldt optaget fra morgen til sent om aftenen seks dage om ugen.

Det skaber udfordringer i ungdomsarbejdet i kirken, for der er ikke ret mange unge, som har tid til at være ledere eller hjælpe til i ungdomsarbejdet på anden måde. Det kan være svært nok for dem at prioritere tid til bare at komme til ungdomsmøderne.

Mangel på unge ledere

Derfor hænger ledelsesopgaverne ofte på en enkelt eller to unge. De knokler for at få ungdomsgruppen til at køre og ender ofte med at brænde helt ud, hvorefter de må overgive deres ledelsesopgave til en anden. De ender nogle gange med at blive så udkørte og trætte, at de

FOTO: THOMAS KRÜGER

De unge i Peru har et meget travlt liv med arbejde og studier seks dage om ugen. Det giver udfordringer i Den lutherske kirkes ungdomsarbejde.

aldrig får mod på at tage nye ansvarsområder i kirken.

I andre ungdomsgrupper ender det med, at den ene leder, der er, klynger sig så meget til ledelsesposten, at han ikke lader andre ledere komme til. Når han så engang forlader ungdomsgruppen, er den i stor risiko for at falde fra hinanden, fordi der ikke er nogen, som er blevet lært op til at overtage ledelsen. Det er nogle af de udfordringer, der arbejdes med ved hjælp af kurser og dialog.

Selv om ungdomsarbejdet i Den lutherske kirke i Peru er et arbejdsområde, som prioriteres højt fra kirkens ledelse, og der er opbakning til de arrangementer, de unge ønsker at organisere, ser praksis i de enkelte kirker nogle gange lidt anderledes ud. Her har de unge mødt udfordringer, når de ønskede at lave et fælles arrangement med kirker fra andre områder. Det skyldes, at nogle af præsterne var bange for at miste deres unge til de andre kirker, hvis de opdagede, at græsset var

grønnere på den anden side.

Så i nogle kirker har lederne eller præsten ikke ønsket fælles arrangementer for de unge kirkerne imellem. Det har heldigvis ikke afholdt de unge fra at holde dem.

Kulturelle forskelle

Der kan dog være udfordringer i samarbejdet mellem kirker fra forskellige områder. Der har været en del konflikter mellem ungdomslederne i lavlandet og i højlandet. En del af det kan skyldes, at peruanerne i lavlandet traditionelt set har blandet sig mere med spanierne, som engang koloniserede Peru. Det betyder, at de ser lidt mere vestlige ud end peruanerne i højlandet, som har karakteristiske, sydamerikanske træk. Det medfører desværre, at peruanerne fra kystområderne ser ned på peruanerne fra højlandet. Sådan er det generelt i hele Peru, og det smitter desværre også af på de kristne i kirken – jo lysere hud, jo mere er man værd, og jo højere status har man.

Ud over det er peruanerne et stolt folk. Det kan være svært for dem at tilgive andre, hvis de har krænket dem. Det kan godt være, de med deres ord udtrykker til-

glivelse, men begivenheden sidder ofte tilbage og nager og skaber fortsat distance mellem de to parter.

Det har medvirket til samarbejdsvanskeligheder og konflikter. Der er blevet holdt mange samlinger, hvor man har forsøgt at få talt ud om tingene og komme videre, og det ser heldigvis ud til at bære frugt og skabe forståelse de unge imellem.

Bibelskole kan ændre liv

Presset på de unge for at uddanne sig og tjene penge gør, at Gud ikke får højeste prioritet i deres liv. De lærer hjemmefra, at det er det, de kan få ud af dette liv, som er det vigtigste.

Det betyder også, at mange tænker, at de spilder et år af deres liv, hvis de tager på bibelskole. De kan nemlig ikke se vigtigheden af at leve i et nært og tillidsfuldt forhold til Gud.

Andre unge har gerne villet tage på bibelskole, men de har fået nej fra forældrene, fordi de ser det som spild af tid. Men forhåbentlig kan den glæde og begejstring for Gud, som de unge, som har gået på bibelskolen, viser, ved Helligåndens hjælp smitte af på deres venner.

Mathilde og Thomas Myhre Tarp Krüger var udsendt som missionærer i Peru fra 2015-2016. Tidligere har de også været volontører i landet.

Parret har hovedsagelig arbejdet i den lutherske kirkes ungdomsarbejde og på kirkens bibelskole.

Støt LM's arbejde blandt unge i Peru

- MobilePay/Swipp 93 39 00 20
- LM's hjemmeside: dlm.dk/stoet

BO BERENTSEN ►► Gud tillod alt det onde, fordi han vidste, at det ville bringe mig til ham

Hos Gud skal man ikke være stor og stærk

Mobbeofferet Bo blev omvendt, da han mødte det kristne fællesskab ved det første LMU-møde, han var med til

AF KAJA LAUTERBACH

"DBI er et fantastisk sted. Både teologistudiet og det kristne fællesskab her er blevet en rugekasse for min tro og for, at jeg kan være den, jeg er."

Det siger Bo Berentsen, der læser teologi på Dansk Bibel-Institut (DBI) på andet semester. Her midt i marts har han et-års jubilæum som kristen.

Det lå ellers bestemt ikke i kortene, at den unge mand fra Farum skulle have noget som helt med kirke og kristendom at gøre.

Han voksede op i en familie, hvor der udadtil lød stærke ateistiske røster, samtidig med at der var en skabsreligøsitet. Hans morfars forældre havde tilknytning til Indre Mission, men hans mormor vendte sig stærkt fra det, da hun kom ind i familien, og kristendommen gled ud i det daglige.

Bos forældre havde valgt at sætte ham i en privatskole, fordi de troede, at den var bedre fagligt set end folkeskolen.

"Jeg var imidlertid en meget stille dreng og passede slet ikke ind med de andre elever. Jeg husker min skolegang som meget ulykkelig," fortæller han og tilføjer, at det udviklede sig til, at han blev decideret mobbet.

"Min far var meget fraværende på grund af arbejde, og min mor turde ikke bringe problemerne op ved forældremøderne, og derfor blev der ikke taget hånd om det."

På et tidspunkt foreslog Bos mormor, at han skulle lære at bede. Det var hans første møde med noget religiøst, og han lærte ikke andet om Gud, end at det var en, han kunne tale til.

"Det løste ikke mine problemer, men alligevel gav det mig et taknemmeligt forhold til den ukendte Gud. Jeg kunne nemlig lægge al min smerte et andet sted hen," siger han.

Rasende og bitter

Da Bo begyndte til konfir-mationsforberedelse, opdagede præsten hurtigt, at der var et eller andet ved ham, der var anderledes end hos

I bjergprædikenen mødte Bo Berentsen noget, han kunne identificere sig med, for her handlede det ikke om at være stor og stærk, forklarer han.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

de andre unge.

"Han viste mig omsorg, og det betød enormt meget for mig," siger Bo.

"Han fortalte også en beretning fra Bibelen, som jeg kunne identificere mig med: nemlig om, hvordan Josef i Det gamle Testamente var et mobbeoffer."

Præsten blev en voksenven for Bo, men efter konfirmation gled det ud i sandet igen. Det efterlod en stor bitterhed i Bo, der kom på efterskole i niende klasse, hvor han havde en rigtig god tid.

De svære barndomsår havde imidlertid gjort ham rasende og bitter. Det kom især til udtryk, når han mødte skolekammerater på gaden. Efter gymnasiet besluttede han, at han ville i hæren.

"På den ene side ville jeg gerne blive udrustet til at kunne beskytte andre mennesker, og på den anden side tænkte jeg: 'Mon jeg som soldat kan opsøge mine plageånd og tæske dem?'" begrunder Bo.

"Men midt i det hele havde

jeg en meget mærkelig følelse af, at Gud var med mig. Det var bare slet ikke bibelbaseret, men det var min Gud, der var med mig."

En jammerlig soldat

Bo kom i Livgarden. Han var stolt over at være i hæren, men kunne slet ikke trives i den mentalitet, der var.

"Sergenterne mindede mig alt for meget om dem, der havde mobbet mig til, at jeg kunne arbejde med det," siger han.

"Jeg følte mig virkelig fortabt over, at jeg var en jammerlig soldat, og jeg tænkte: 'Hvad kan jeg så finde ud af?' Ret hurtigt opdagede jeg dog, at jeg var rigtig god til det med piger."

På et tidspunkt havde Bo fået et felttestamente, som han åbnede i en pause på en felttur.

"Da jeg kom til bjergprædikenen og saligprisninger, indså jeg i et glimt, at her var der noget, jeg kunne identificere mig så meget med," siger han.

"Her handlede det ikke om at være stor og stærk. Det

gjorde mig glad og samtidig endnu mere ked af det, for jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre."

Efter feltturen sad Bo og snakkede med en af de ansatte på Soldaterhjemmet.

"Han foreslog mig, at jeg skulle komme i et kristent fællesskab, og fortalte, at selv kom i LMU."

Men Bo fik ikke tid til at gøre noget ved det, da han ugen efter skulle i vagtkom-pagni, og det tog al hans tid.

Omvendt til LMU

Efter soldatertiden læste Bo mere og mere i sin bibel. Både det, han mødte der, og det, medarbejderen fra Soldaterhjemmet havde sagt, overbeviste ham om, at der var noget, han skulle gøre op med, hvis han ville fortsætte med at læse i den bog. Jesus skulle være nummer et i hans liv.

Bibellæsningen gav ham imidlertid også en masse spørgsmål. Dem gik han ned til præsterne ved den kirke, hvor han var blevet konfirmeret med.

"Men jeg oplevede, at de

pillede det hele fra hinanden, og jeg kunne slet ikke få det, de sagde, til at passe med det, medarbejderen på soldaterhjemmet havde sagt om at stole på Bibelen," siger han og fortæller, at han var blevet overbevist om, at man ikke kunne være uenig med Bibelen.

Bo tog nu på Grundtvigs Højskole i Hillerød, og en dag kom han til at tænke på, at medarbejderen på soldaterhjemmet havde fortalt om LMU.

"Jeg googled for at finde den nærmeste LMU og ringede til formanden for at høre, om jeg måtte komme en dag," siger han.

"Det var vildt hyggeligt. De var gode til at tage hånd om mig, og jeg følte mig født på ny. Jeg kunne bare mærke, at det her er sandheden."

"Jeg vil sige, at jeg blev omvendt ved det første LMU-møde, jeg var med til. Gud greb ind, da jeg virkelig mødte det kristne fællesskab."

Følelsen af at have fundet sandheden gjorde – sammen med det kristne fællesskab – at Bo ikke kunne lade være med at komme igen.

Efter den aften i LMU ringede Bo til de piger, han kom sammen med, og sagde, at de ikke kunne ses mere.

Læser nu på DBI

Menighedskonsulent Birger Reuss Schmidt var prædikant ved LMU-mødet den aften. Efter mødet talte Bo meget med ham og fortalte ham også, at han i et stykke tid havde tænkt på at læse teologi.

"Birger foreslog, at jeg

skulle læse på DBI, og jeg syntes, at det lød godt. Indtil jeg fandt ud af, at de studerende ingen SU får der. Jeg tænkte, at det går aldrig, men jeg var så meget i tvivl, for universitetet har penge, men DBI har den rette holdning," fortæller Bo.

Han talte med sine forældre, og til hans store overraskelse sagde hans far, der er atelst, at han syntes, at Bo skulle begynde på DBI.

"Jeg tænkte: 'Det kan ikke være rigtigt! Men jeg tror, at han forstod, hvad der er virkelig vigtigt for mig.'"

Har lagt det bag sig

Bo har nu lagt mobningen bag sig. Han fortæller, at mødet med det kristne fællesskab i både LMU og på DBI og mange snakke med Birger Reuss Schmidt og rektor Børge Haahr Andersen har gjort, at det har været let for ham at bearbejde sorg fra barndom og hæren.

"Jeg er ikke i tvivl om, at jeg i dag kan snakke med de folk, der har gjort mig fortræd, om kristendom og Jesus, hvis det skulle komme dertil," siger han.

"Jeg synes nu, det er forfærdeligt, hvordan jeg tidligere lod min vrede komme til udtryk. Jeg er ikke uskyldig og har også brug for tilgivelse. Det vil jeg gerne dele med andre."

Bo er glad for at vide, at det ikke er ham, der skal definere, hvad der er retfærdighed.

"Det giver mig en utrolig ro, for min vurdering kan nemt forveksles med hævn," siger han og tilføjer, at han tror, at Gud tillod alt det onde, fordi han vidste, at det ville bringe Bo nærmere til ham.

Ved siden af sine studier på DBI er Bo ansat som kirketjener i Emdrup kirke, og han har planer om at fortsætte sit virke i folkekirken og blive præst der.

"Det var først, da jeg kom ind i missionsbevægelsen, at jeg mødte levende kristne, der ikke sad i hver sit hjørne. Det var også først her, at jeg oplevede Bibelens budskab blive forkyndt. Det budskab, jeg hørte i folkekirken handlede mere om at respektere hinanden, og det vil jeg gerne rette op på," siger han.

TEMA | BARNETRO

PETER V. LEGARTH ►► Jesus kræver ikke, at man skal kunne fremvise et vist niveau af tro eller af intellektuel viden, før han vil hjælpe dem, der beder ham

Tillid til Gud kommer ikke af sig selv

Gennem svær sygdom lærte Peter V. Legarth barnets afhængighed af Gud

AF KAJA LAUTERBACH

Peter V. Legarth er ikke entydigt glad for udtrykket barnetro. Det kan nemlig have flere betydninger, tror han.

Når han tænker på det billede af Gud, han voksede op med, nemlig at Gud var en kontrollerende kustode med rynkede øjenbryn, der sørgede for, at lille Peter hele tiden havde dårlig samvittighed, er han glad for at være vokset fra det.

"Min misforståede opfattelse af Gud gjorde, at det var vigtigt for mig at være et UG-barn. Det var først, da jeg kom i Kristeligt Forbund for Studerende, at det gik op for mig, at Gud elsker mig helt betingelsesløst, som jeg er. Det gav mig en enkel tillid til Gud, som jeg vil betegne som en positiv barnetro," siger han.

Den betydning af ordet er den pensionerede professor fra Menighedsfakultetet i Aarhus glad for. Han peger på, at der er en verden til forskel på den forkerte barnetro og den ægte barnetro.

"Det er forkert, hvis vi får beskrevet en kristendom, hvor man konstant har dårlig samvittighed, og der ikke er noget frigørende. I sådan en kristendom har Gud medlidenhed med mennesker, fordi de ikke er, som de burde være," peger han på.

"Men Gud ser ikke på, hvordan mennesket burde være – om det er elskeligt eller elskværdigt – før han elsker det – for han elsker det, som det er. Det er en forskel, jeg holder meget af."

Ikke barnagtighed

Jesus siger i evangelierne, at de, der ikke vender om og bliver som børn, ikke kommer ind i Himmeriget.

"At blive som børn har ikke noget med barnlighed eller barnagtighed at gøre. Det er først og fremmest at være afhængig," definerer Peter V. Legarth.

"Det er, at jeg stiller mig ind for Guds ansigt og erkender, at her er jeg fuldstændig afhængig. Ikke 80 procent afhængig, så jeg selv bidrager med 20 procent."

"Det er jo heller ikke det billede, vi har af Paulus – el-

"Min egen barnetro var forkert. Jeg troede, at Gud krævede, at jeg var perfekt. Men den ægte barnetro er den enkle tillid til, at Gud elsker mig betingelsesløst," siger Peter V. Legarth.

ler af Jesu disciple. Det ville være latterligt at tænke om dem som barnagtige. Tværtimod blev de taget alvorligt som voksne mennesker."

Hvordan man så bliver som et barn og opnår denne tillid til og afhængighed af Gud, er der ikke en entydig opskrift på, påpeger den pensionerede professor.

"Det er en skole, man kommer i, hvor man lærer det gradvist, og det er ikke altid behageligt og nemt. Jeg har selv gjort erfaringer i det, da jeg blev alvorligt syg og oplevede fuldstændig afhæn-

►► **At blive som børn har ikke noget med barnlighed eller barnagtighed at gøre. Det er først og fremmest at være afhængig**

Peter V. Legarth

ghed af andre mennesker – også når det gjaldt spisning og toiletbesøg. Det var ubehageligt, men en måde at lære barnets afhængighed på, forklarer 67-årige Peter V. Legarth og tilføjer:

"Men hvor er det svært at overføre den lærdom på trosforhold, for jeg vil jo så gerne hjælpe Gud lidt på vej."

Andre gange kan man blive bekræftet i sin dybe afhængighed af Gud gennem en pludselig og overraskende opfyldelse af bøn, siger han.

Tvivl er ikke forkert

Peter V. Legarth understreger, at ægte barnetro er at råbe til Gud, når livet gør ondt.

"Når man er i krise og store lidelser, kan man ikke andet end råbe til Gud. Det hjælper ikke at fremholde teologiske spidsfindigheder og trosbekendelser. Man råber bare: 'Hjælp mig, frels mig,' forklarer han.

"Den form for barnetro – den enkle tillid til, at Gud

glæde af at læse i Salmerne Bog. Især de salmer, der bliver betegnet som klagesalmer, og hvor salmisten råber til Gud: Hvorfor?"

Han tilføjer, at Jesus ikke kræver, at man skal kunne fremvise et vist niveau af tro eller af intellektuel viden, før han vil hjælpe dem, der beder ham.

"I Bibelen læser vi om mange syge, der kom til Jesus, og som bare sagde: 'Hjælp mig'. De vidste ikke en masse om Jesus og spurgte ham ikke først: 'Hvad er dit syn på det og det?'" siger han.

"Jesus ser heller ikke efter, om motivet for at bede ham om hjælp er 'fromt' nok. Motivet for langt de fleste af dem, der kom til Jesus, var fysisk helbredelse. Det var de færreste, der tænkte på ham som frelser i teologisk forstand."

Tro og viden

Apostlen Johannes bruger ordene tro og viden sidestillet i sit evangelium og i sit første brev og skriver: "Dette har jeg skrevet til jer, for at I skal tro/vide."

"Det er to måder at sige det samme på," siger Peter V. Legarth og bruger det til at forklare, at tro og viden glider ind over hinanden.

"Hos Johannes fylder det personlige forhold til Jesus meget, og han bruger ikke ordet viden som en slags filosofisk nøgle. Intellektuel viden er ikke forkert i sig selv, men det bliver forkert, hvis man bruger den som et skjold mod Gud."

"Viden kan bruges både negativt som et angreb på kristen tro og positivt, når man ønsker at trænge dybere ind i kristne tro," siger han og slår fast, at uanset hvor intelligent man er, og hvor dybe tanker man har, kommer man aldrig ud over det enkle råb til Gud: 'Herre, frels mig' for at blive frelst.

"Det er et forfærdeligt selvbedrag, hvis man tror sig så stor og selvstændig, at man kan klare sig uden Gud."

Fornuft kan stå i vejen

Peter V. Legarth slår fast, at apologetik er en vigtig ting. Altså når man forsøger at

"Tvivl er ikke forkert i sig selv, hvis det er ægte tvivl, og man ikke bruger den til at holde troen tre skridt fra livet," siger Peter V. Legarth.

forsvare og underbygge troen med fornuftsargumenter.

"Bare man ikke kommer derud, at man kun kan tro, hvis det hænger sammen intellektuelt," tilføjer han.

"Det er ærligt at stille spørgsmål, men det bliver negativt, hvis man kun vil tro, hvis det kan bevises. For man kan ikke logisk slutte sig frem til Guds eksistens."

"Fornuft er godt, men den kan stå i vejen, hvis man puster den op til at være et kriterium, sådan at man kun vil tro på Gud, hvis det hænger logisk sammen og kan stå mål med ens egen dom. Det betyder, at man kommer til at bytte rundt på rollerne for, hvem der skal sidde i dommersædet."

Peter V. Legarth trøster sig sammen med Paulus I, at man aldrig kommer ud over, at det er dårskab at prædike frelse i Kristus.

"Bibelen siger klart, at når mennesker afviser troen, er det ikke, fordi det ikke hænger sammen, men fordi de ikke vil. Mennesker kommer aldrig derud, hvor de bliver så kloge, at de ikke behøver Gud."

Det trøster ham også, at Paulus beskrev sig selv som nervøs og usikker over, hvordan mennesker ville tage imod ham, da han kom til Korinth.

"Det er evangeliets vilkår. Så er det ikke så sært, hvis vi oplever det samme."

"Når vi har skrabet al glasuren af, er der kun evangeliets dårskab tilbage – uanset hvad."

TEMA

KRISTOFFER KRUSE ►► Apologetik kan fjerne hindringer og starte samtaler, men har man ikke et møde med Gud, kommer man ikke til tro

Er Bibelen pålidelig, er Gud det også

Tillid til Gud får mig til at acceptere det i Bibelen, jeg ikke forstår, siger ung teolog

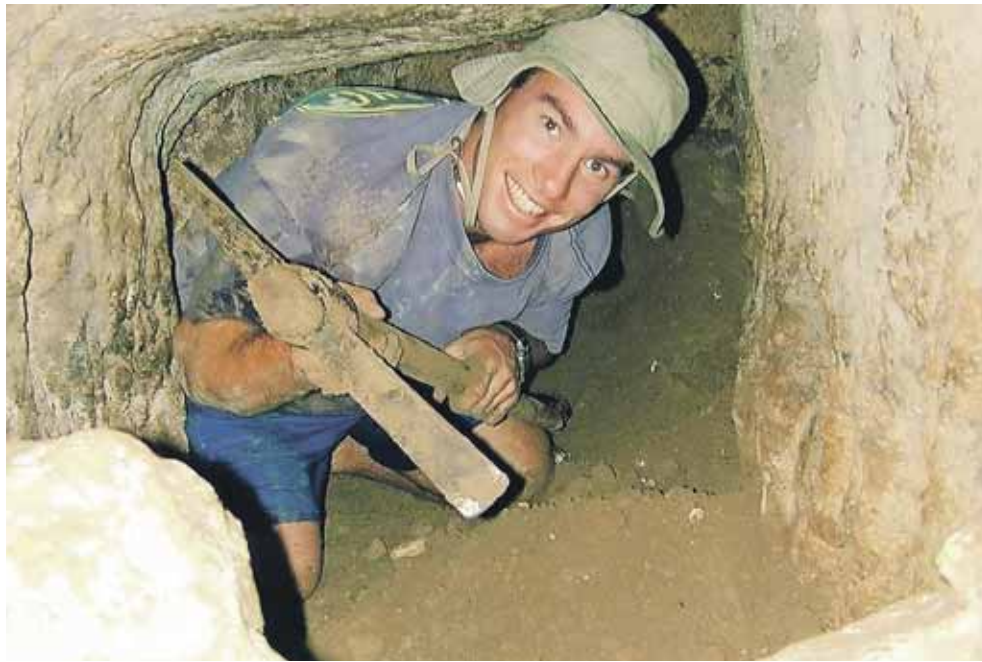
AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Er det blind tillid, eller er der håndgribelige argumenter for, at Bibelens Gud er sand?

Nogle ville måske vlge uden om at debattere den slags spørgsmål offentligt. Men ikke Kristoffer Kruse, der til daglig læser teologi på Menighedsfakultetet i Aarhus og er studentermedhjælper på Center for Kristen Apologetik. Han tager jævnligt ud og holder foredrag om emnet og arbejder også på en bog, der skal udgives på et ikke-kristent forlag om, hvorfor han selv tror. Sidste år mødte han desuden Ateistisk Selskabs formand i en debat om emnet, der kan ses på YouTube.

Den unge teologistuderende ser både trosforsvar som en indgang til at grundfæste den kristne i troen og som en måde at rydde nogle argumenter af vejen for ikke-troende, så de åbner sig for Bibelens ord.

Redskab til evangelisation
Apologetikken – eller trosforsvar, som det hedder på dansk – handler om at vise, at det er fornuftigt at tro på Gud. Kristoffer Kruse blev selv optaget af den old-

Bibelsk arkæologi – som her udgravningen af Hizkijas tunnel – kan underbygge, at de bibelske beretninger er historiske. Det skaber tillid til, hvad Bibelen ellers fortæller.

gamle disciplin, da han gik på HF.

"At Gud var sandsynlig, gav mig et bedre fundament til at tale med mine medstudenter end blot at sige 'ved du godt, at Gud elsker dig?'"

Han har ikke selv fået lov at opleve, at et menneske, han har talt med, er kommet til tro, men han har oplevet, at hans argumenter er blevet hørt og har vakt til eftertanke.

I bund og grund kan for-

nuftsargumenterne da heller ikke overbevise folk, mener han.

"Det er kun Helligånden, der kan overbevise folk. Apologetik kan fjerne hindringer og starte samtaler, men har man ikke et møde med Gud, kommer man ikke til tro."

Skaber tillid hos en selv

For den teologistuderende er trosforsvar ikke først og fremmest et evangelisat-

onsredskab. Det er snarere med tillid til Gud, at han giver ham selv tillid til Gud. Det er vigtigt, både når han kæmper med sine personlige spørgsmål, og når han mangler modet til at gå ind i debatten med ikke-troende.

"Apologetikken kan skabe tillid til Bibelen hos os selv. Det er svært at argumentere for, at man skal have tillid til Bibelens budskab, hvis man ikke selv tror Bibelen er historisk."

Apologetikken er også med til at skabe tillid til Bibelen hos Kristoffer Kruse selv.

Her er arkæologien en hjælp, fordi den bekræfter Bibelens historier. Dermed understreges de bibelske forfatters troværdighed også, når de taler om Gud, mener han.

Design og opstandelse

For hans egen del er der to argumenter, der har været afgørende for hans tro.

Dels opstår intet ud af ingenting. Derfor er der nødt til at være en designer. Dels er der ingen sandsynlige bortforklaringer af Jesu opstandelse.

"Hvis Jesus ikke er opstået, giver det ikke mening, at disciplene finder på det. De bliver forfulgt, lever i fat-

tidom og ender med at dø for det."

"Modsvaret er, at man ikke var så intelligent dengang, men det er et elendigt argument", siger han og peger på, at vi respekterer filosofierne fra Jesu samtid, at jøderne ikke forventede en Messias, der døde og opstod, og at grækerne slet ikke troede på opstandelse i det hele taget.

"Så hvor skulle disciplene få ideen fra? De har jo vidst det, hvis det var en løgn."

Stadig svære ting

De gode argumenter betyder dog ikke, at der ikke er ting i Bibelen, som Kristoffer Kruse bare må acceptere uden at forstå dem.

"Bibelen er imod homoseksualitet, så vidt jeg kan læse det. Jeg kan ikke argumentere rationelt for det, jeg kan bare se, at det fylder i Bibelen lige fra skabelsen til Paulus' breve," siger han.

Det er dog ikke et argument imod Gud, forklarer han:

"Hvis der er en Gud, så kan jeg ikke forvente, at jeg skal forstå det hele. Det ville være naivt at tro, at jeg skulle forstå alt, og at Gud altid er enig med mig. For det er et verdensbillede, hvor mennesket er i centrum."

Børn har en ligefrem tro på Gud

Der kan være noget sundt i at sige: Det, jeg har lært, gælder, uanset hvordan jeg har det

AF KAJA LAUTERBACH

"Børn har en meget umiddelbar og ligetil tro på Gud. Ja, man kan kalde den sort/hvid – 'hvis du som voksen siger det, så er det selvfølgelig sådan!'"

Det siger Gitte Gaedt Jensen fra Kolding. Hun har mange års erfaring med forkyndelse for børn – både som fortæller af bibelhistorier og som led i trylleshows. Hun fortæller, at børnenes ligefremhed og selvfølge-lighed er det, der har gjort størst indtryk på hende.

Hun tror, at det skyldes, at det står i så stor kontrast

til den måde, hun selv tager imod Guds ord på, hvor hun så gerne vil prøve at forstå.

Grib og tag imod

Gitte G. Jensen tror også, at det er det, Jesus efterlyser, når han siger, at man skal blive som børn for at kunne tage imod Guds rige.

"Vi skal bare gribe og tage imod i stedet for at skulle evaluere og vende og spørge: mon det virkelig kan passe?" forklarer hun.

"Selvfølgelig skal man nogle gange være kritisk, men især i svære tider er det sundt bare at sige 'o.k. det er det, jeg har lært, så selvfølgelig gælder det også

nu, hvor jeg ikke kan mærke det," siger hun.

"Så kan man i nemmere tider tænke rationelt og få det over i en voksentro."

Hun oplevede engang, at et barn ved afslutning af et børnemøde sagde: "Så skal vi lige bede, for ellers er der ikke noget ved det."

"Det gjorde stort indtryk, for jeg tænkte mere på at finde saftvand, men det er jo netop relationen til Gud, der giver det hele mening," siger hun.

Tror på fortællingen

Gitte G. Jensen er klar over, at børnene i første omgang tror på hende som fortæller

– ikke mindst, når hun kommer med sine trylleshows.

"For mange børn handler det ilge så meget om fortælling. Om en spændende og sjov historie, som de prøver at sætte sig ind i, men ofte udmønter det sig i en enkel tro på Gud," har hun erfaret.

"Børn har dog generelt svært ved en abstrakt tankegang, så det kan være lidt forskelligt, hvor gode de er til at relatere historierne til deres eget liv. Altså: Når Gud handler sådan mod personen i historien, gør han det nok også mod mig."

Mellem to autoriteter

Der er dog også nogle børn,

der har en kritisk tilgang til det, de hører, fortæller Gitte G. Jensen.

"På den ene side tror de på det, en voksen siger, og på den anden siden reagerer de ud fra, hvad de er vant til hjemmefra. Derfor er der altid nogen, der siger: 'Men min far siger ...'"

Børnene kan godt opleve det som en udfordring, når det, hun siger, ikke stemmer overens med det, far og mor siger, forklarer den 33-årige skolepædagog, men understreger, at det ikke skal gøre en nervøs som børneklubleder.

"Børneklublederen er nemlig ikke en autoritet på

Gitte Gaedt Jensen glæder sig over, hvordan børn umiddelbart griber det, hun fortæller, og tager det til sig.

linje med forældre og lærere, så derfor er udfordringen er ikke så stor for ham eller hende."

TEMA

ANDREAS K. IPSEN ►► Den barnetro, Jesus taler om, handler ikke om at opgive den voksne fornuft, men den voksne arrogance

Voksen i hovedet, barn i hjertet

Den barnlige tillid er en konstant erkendelse af, at jeg har brug for nogen, som ved de ting, jeg ikke ved

AF ANDREAS K. IPSEN
FRIMENIGHEDSPRÆST
ANDREAS@
TARFRIMENIGHED.DK

Når vi taler om tro, har vi ofte fokus på det, som kan kaldes "fornuftstro". Det er den tro, man bliver oplært i ved konfirmandforberedelse, kristendomskursus eller lignende.

Denne tro handler om, hvad vi (i hvert fald tilnærmelsesvis) kan forstå med vores forstand: At Gud findes, at Jesus var Guds søn, at han døde for os, hvordan sakramenterne fungerer og så videre.

Det handler om at få troens brikker til at falde på plads i hovedet, og det er rigtig vigtigt.

Men det er ikke det, som gør et menneske kristent. Det gør derimod det, som Jesus beskriver i Matt 18,3:

"Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmelriget."

Den frelsende tro er ikke en tilpas stærk intellektuel overbevisning om troslærens sandhed. Det er ikke fornuftstroen, som frelser, men barnetroen.

Barnetro

Vi taler ofte om barnetroen som en form for naiv og næsten nuttet tro, som især børn er i besiddelse af – ofte til stor morskab for de voksne.

Da jeg var lille, troede jeg, at Gud rent faktisk boede oppe på de fysiske skyer på himlen, og jeg troede, at Pontius Pilatus måtte have været en meget tyk mand, siden det åbenbart var særdeles hårdt for Jesus at blive "pint under" ham.

Er det denne slags tro, Jesus vil, at vi skal have? En naiv barnetro, der sætter fornuften ud af kraft? Nej, for den slags barnetro er ikke andet end det tidlige stadie af den voksne fornuftstro. Det er barnets måde at få troens brikker til at passe sammen i hovedet.

Den barnetro, Jesus taler

Når Jesus siger, at kristne skal tro som børn, er det ikke den naive barnetro, han efterspørger. Der, hvor barnet på sin måde prøver at få troens brikker til at passe sammen i hovedet. Det, Jesus efterspørger, er den barnlige tillid til ham, forklarer frimenighedspræst Andreas K. Ipsen.

om, handler ikke om at opgive den voksne fornuft, men den voksne arrogance.

Børn er typisk ikke de bedste til at forstå komplicerede spørgsmål i hovedet, men der er en ting, de er verdensmestre i: tillid. Hvis far siger, jeg skal hoppe, så ved jeg, at han griber mig. Hvis mor siger, at det hele nok skal gå, så skal det nok gå.

Den barnlige tillid er en konstant erkendelse af, at jeg har brug for nogle, som er mere voksne end mig, og som ved de ting, jeg ikke ved.

De fleste voksne har en dyb trang til at være i kontrol over deres liv. Det er den voksne arrogance: Ingen skal bestemme over mig, og andre skal helst tænke det om mig, som jeg gerne vil have dem til at tænke. Vi længes efter at skabe os selv og vores egen identitet.

Børns identitet, derimod, er ikke så meget knyttet op på, hvad de selv eller andre børn tænker om dem, men hvad mor og far tænker: Elsker mor mig? Er far stolt af mig? Børns verdens- og

selvbillede kredser ikke om dem selv, men om forældrene.

Kontrol

Børn har en instinktiv fornemmelse af, at de ikke selv er i kontrol, men har brug for de voksne til at klare ærterne. Og netop dette er en af de vigtigste forudsætninger for at komme til en frelsende tro på Jesus: at opgive kontrollen og opgive at bygge min kristne identitet på mig selv.

Men at opgive kontrollen er for mange mennesker rigtig svært, fordi vi har bygget så meget af vores kristne identitet op omkring fornuftstroen. Fornuftstroen kommer let til at være et redskab, vi bruger til at bevare kontrollen over vores religiøsitet: Jeg har den rette lære, og derfor er jeg en rigtig kristen! Dette er den sikre vej til en overlegen og snobbet religiøsitet, der ser ned på alle de andre, som ikke er på "mit niveau". Alt for mange har desværre mødt denne mentalitet i kirken.

Men man kan ikke være en

kristen og samtidig bevare kontrollen over sin religiøsitet, lige så lidt som et barn selv kan magte at kontrollere sit liv. At blive som et barn handler ikke om, at du må opgive din voksne fornuft til fordel for naiv og nuttet barnetro på en tyk Pontius Pilatus. Men du må opgive at bygge din kristne identitet på noget i dig selv – inklusive din modne og sofistikerede fornuftstro. Dit verdens- og selvbillede må flytte sig fra at kredse om dig selv til at kredse om Gud og den frelse, han vandt på korset.

Denne barnetro giver ydmyghed og er medicinen mod den overlegne og snobbede religiøsitet. Det er denne barnetro, mennesker bør møde, når de træder ind i kirken eller kristne forsamlinger.

Ydmygelse

På et tidspunkt, hvor Jesus er ude på en hasteopgave for at helbrede en døende pige, bliver han kortvarigt opholdt af en syg kvinde (Matt 9,20-22). Denne kvinde har i tolv år lidt af blødninger, og hun tænker, at hvis bare hun kan

komme til at køre ved Jesu kappe, vil hun blive helbredt. Jesus bemærker, at nogen rører ved ham, vender sig om og siger til hende: "Din tro har frelst dig."

Hvad mener Jesus? Har hun læst kvindens tanker og afgjort, at hun havde en tilpas stærk tro i forstanden? Nej, den eneste tro, Jesus kan hentyde til, er den barnlige tillid, som kvinden udviste: "Bare jeg rører ved hans kappe, bliver jeg frelst."

For en tro, der udelukkende hviler på forstanden, virker hendes handling meningsløs, ja nærmest ydmygende: at komme snigende bagfra for at røre ved en vandrepredikants kappe. Hvad er det for en måde at søge om frelse på?

Men denne kvinde var ligeglad med, hvad folk tænkte. Hun havde kun én ting i hovedet: Jesus. At komme tæt på Jesus og røre ved ham var det vigtigste i verden, og for at opnå det gav hun afkald på sin stolthed og selvhævdelse. Hun ydmygede sig, og hun blev frelst.

Vores voksne fornuftstro er god for mange ting, men den

risikerer også at afholde os fra at gøre som kvinden med blødninger. Det sker, hvis vi ikke er villige til at give afkald på vores fornuft og alt andet, som er i os selv, som grundlaget for vores frelse.

At vokse i troen

Fornuftstroen er vigtig, og det er vigtigt med tiden at vokse ud af den nuttede barnetro og ind i en mere moden og voksne tro. Troen i hovedet skal gerne blive klogere med tiden. Der vil altid være ting, som er uden for vores forstands rækkevidde, men vi må aldrig holde op med at søge indsigt i troens mysterier eller kæmpe for at bevare den rette lære.

Men når vi taler om at vokse i troen, er det vigtigste ikke at blive mere voksne i hovederne, men mere barnlige i hjerterne. At vokse i troen handler først og fremmest om at miste mere og mere af mig selv og til gengæld finde mere og mere i Jesus. Det handler om dagligt at opgive kontrollen, bekende synden og overgive mig selv og alt, hvad jeg er og har, til Jesus.

KIRKE ▶

PAUL YOUNG ▶▶ Jeg tror, at ideen om, at vi mister vores evne til at vælge, når vi fysisk dør, er en stor løgn

Forfatter til Hytten: Alle bliver frelst

Synd er ikke et oprør mod Gud, men mod os selv, siger forfatter til bogen, hvor Gud Fader er en sort kvinde

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Da bogen *Hytten* af canadiske Paul Young i 2008 blev udgivet på dansk, vakte den en del spørgsmål blandt danske kristne, ligesom den havde gjort, da den udkom på engelsk to år tidligere.

Bogens hovedperson tager til den hytte, hvor hans datters blodige tøj blev fundet nogle år tidligere. Her møder han tre personer, der giver sig ud for at være den treenige Gud. Gennem hovedpersonens samtaler med personerne bliver læseren præsenteret for adskillige holdninger om Gud.

Bogen bygger på forfatterens egen smerte over at være blevet seksuelt misbrugt som missionær barn.

Et hyppigt spørgsmål var, om bogen kunne accepteres som en sand fortolkning af kristendom eller måtte blankt afvises.

Den 3. marts i år fik en film bygget over bogen premiere i USA. I den forbindelse udgav Paul Young en bog med titlen *Lies we believe about God* (Løgne, vi tror om Gud). Bogen indeholder 28 punkter, hvor Paul Young gennemgår, hvad han tror om Gud. Dermed svarer han også på en lang række af de tvivlsspørgsmål, som læsere

"I stedet for at se folk som troende eller ikke-troende skal vi forstå, at vi alle sammen er på samme vej, selv om vi er på forskellige steder på vejen," siger Paul Young.

FOTO: FELICKR.COM/ELVERT BARNES

af *Hytten* havde. Han lægger afstand til centrale punkter i konservativ, evangelisk teologi.

Tror på, at alle bliver frelst

I bogen gør Paul Young det klart, at han mener, at alle bliver frelst.

"De gode nyheder er ikke, at Jesus har åbnet muligheden for frelse, og at du er blevet inviteret til at modtage Jesus i dit liv. Evangeliet er, at Jesus allerede har inkluderet dig i sit liv, i sit fællesskab med Gud Fader og i sin salvelse med Hel-

ligånden," skriver forfatteren og fortsætter:

"Antyder du, at alle bliver frelst? At du tror på universel frelse? Ja, det er lige præcis det, jeg siger."

Derfor mener han heller ikke, man kan dele verden op i troende og ikke-troende:

"I stedet for at se folk som troende eller ikke-troende skal vi forstå, at vi alle sammen er på samme vej, selv om vi er på forskellige steder på vejen."

Dermed lægger forfatteren afstand til Bibelens ord, om, at de ufrelste er fjender

af Gud (Kol 1,21), og at kun få går på frelsens smalle vej (Matt 7,13-14).

Chance for frelse efter døden

Paul Young lægger også afstand til den tanke, at et menneske er nødt til at tage imod frelsen, inden det dør.

"Jeg tror, at ideen om, at vi mister vores evne til at vælge, når vi fysisk dør, er en stor løgn."

Baggrunden for dette skal formentlig findes i Paul Youngs tanke om, at Gud altid underlægger sig vores valg. Derfor kom han

til Jorden for at redde os fra konsekvenserne af vores skadelige valg.

I modsætning til dette fortæller Johannes Åbenbaring, at når de ufrelste døde vækkes til live på den yderste dag, skal de dømmes efter deres gerninger. Den der ikke står indskrevet i livets bog går fortabt (Åb 20,12-15).

Synd skiller ikke mennesker fra Gud

Paul Young afviser også, at synd skulle være noget, der adskiller os fra Gud. I stedet definerer han synd ud fra menneskets synspunkt:

"Synd er alt det, der ophæver, formindsker eller fejlrepræsenterer sandheden om, hvem du er."

Selvom Bibelen fortæl-

ler, at synd er noget, der ødelægger os selv, fortæller Bibelen også, at synd først og fremmest er afvisningen af Jesus (Joh 16,10). Grundessensen er derfor et oprør mod Gud (Sl 2).

Paul Youngs udgangspunkt ligger dog i forlængelse af, at han tolker Gud ud fra mennesket:

"For at forstå, hvem Gud virkelig er, kan du begynde med at se på dig selv, eftersom du er skabt i Guds billede."

"Du er skabt i Guds billede, og dit væsens sandhed ligner Gud."

Ikke bare personlig smerte

Pointerne i den nye teologiske bog er et ekko af flere af de ting, *Hytten* hovedperson snakker med Gud om. Her fortæller Gud eksempelvis, at Gud aldrig vil dømme mennesket for dets synder, og at Gud ikke øver retfærdighed, fordi han lader sig begrænse af sin kærlighed.

Med udgivelsen af Paul Youngs nye bog understreger forfatteren, at *Hytten* ikke bare kan forstås som en fortælling om forfatterens egen smerte over barndommens traumer, men også som et opgør med traditionel teologi.

FOTO: IMDB.COM

Kristne opfordrer til boykot af Disney

En række amerikanske kristne opfordrer til boykot af Disney, efter at det er kommet frem, at der er et såkaldt "homoseksuelt øjeblik" i børnefilmsproducentens nye spillefilm *Skønheden og Udyret*.

En af filmens personer, LeFou, er skurken Gastons ven. Ifølge skuespilleren bag LeFou er han forelsket i Gaston. Disney har bakket denne tolkning op. Filmen indeholder dog ikke nogen romantiske scener af homoseksuel karakter. I år

Udtalelsen kommer stort set samtidig med, at Disney Channel i en episode af tegnefilmsserien *Star vs. the Forces of Evil* har vist en scene, hvor en række par kysser hinanden ved en koncert. Blandt parrene er også homoseksuelle par. *n/m*

Banebryder for vækkelsesforkyndelse

For 500 år siden reformerede Martin Luther kristenheden. Men også siden har mindre skikkelser præget kirken og samfundet i øvrigt.

En af de nordiske foregangsmænd var Hans Nielsen Hauge, der blev født i 1771. Den kendte norske teolog Fredrik Wisløff har kaldt ham for "den store banebryder for al senere lægmandsforkyndelse i Norge". Han havde dog ikke så klar en forståelse af lov og evangelium som vækkelsesprædikanten Carl Olof Rosenius senere havde.

En dag i 1796, hvor Hauge pløjede ved sin fars gård, følte han kaldet til at forkynde evangeliet med vægt på bod og et helligt liv, selvom han levede i en tid, hvor det ikke var tilladt for lægfolk at prædike i private hjem.

Hans forkyndelse betød, at han flere gange endte i fængsel i Oslo. Her fortsatte han dog sin forkyndelse. Hans liv var imidlertid også kendetegnet af hans evner som handelsmand og købmand. Han startede både bogbinderi, minedrift, savværk, spinderi, kornmøller og meget andet.

Først efter en lovændring i 1814 behøvede han ikke frygte for myndighederne.

En Felix-rejse til juni i år går i den norske lægmandsprædikants fodspor med vægt på fordybelse. *n/m*

Tim Kellers kirke i New York planlægger kirkeplantning

Den store New Yorker-kirke *Redeemer* deler sig i tre kirker for bedre at kunne være noget for deres lokalområde. Hver af kirkerne skal desuden plante tre nye kirker.

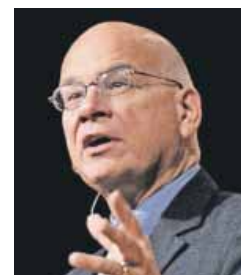
Samtidig skifter den verdenskendte præst Tim Keller funktion fra at være ledende præst til at være engageret på fuld tid i menighedens kirkeplanterprogram *City to City*.

66-årige Tim Keller er blandt danske missionsfolk kendt for flere af sine bøger, ligesom flere lytter til hans prædikener online. Han har dog også mødt kritik i Danmark såvel som i USA for sit syn på fortabelsen.

Redeemer-kirken tæller omkring 5.000 medlemmer. Kathy Keller, Tim Kellers kone, har til netmediet *Christianitytoday.com* fortalt, at skiftet ikke er en pensionering, da han kommer til at prædike lige så ofte som før.

"Dette er ikke først og fremmest en afløsningsplan. Det er en vision, der handler om ikke at være en megakirke."

De nye kirker kommer fortsat til at arbejde tæt sammen, men har organisatorisk deres egen ledelse. *n/m*

Lækkert sommerhus i Andkær Vig ved Vejle Fjord til leje. Naturskønt med udsigt til fjorden. Kontakt Mona Terp, tlf. 40621672 eller <http://u461255.mono.net/>

Kender du en blind eller svagsynet...?

Så henvis til KABB!

- ✓ Bibelen og kristen litteratur som CD-lydbog
- ✓ Gratis udlån til blinde og svagsynede
- ✓ Mere end 900 titler – og altid nye på vej
- ✓ Katalog på www.kabb.dk
- ✓ Kristeligt Lydblad hver måned
- ✓ Årligt sommerstævne

Kristeligt Arbejde Blandt Blinde
Jernbanegade 19 A, 7000 Fredericia
Tlf: 7591 0255
Mail: post@kabb.dk

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik

- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

Israel – påskerejse	11.4. - 18.4.
Oslo – temarejse om Hans Nielsen Hauge	26.6. - 3.7.
Spanien – Barcelona – for enlige	30.6. - 7.7.
Polen – fra syd til nord	30.6. - 8.7.
Krydstogt – Donaus perler	13.7. - 19.7.

Se tilmeldingsfrister på
www.felixrejser.dk
Eller ring på 7592 2022

VOLONTØRER TIL PERU

Vi søger volontører til bibelskolen i Arequipa. Din opgave bliver at være med til at skabe en tryk base og et kristent fællesskab for de 10-15 elever, der bor på skolen ved at dele liv og tro med dem.

Læs stillingsbeskrivelsen på www.dlm.dk/job
Udrejse: august 2017 - juni 2018
Ansøgningsfrist: 31. marts

Frederiksborg Apotek

Slotsgade 26, 3400 Hillerød
Tlf. 48 26 56 00
apoteker Troels Ingemann
www.frederiksborg-apotek.dk

Apoteket har døgnvagt

Sognemedhjælper/ kirke- og kulturmedarbejder

En stilling som sognemedhjælper/kirke- og kulturmedarbejder med opgaver som kirkesanger og kirketjener-/graverfunktioner ved gudstjenester og kirkelige handlinger ved Ailinge Kirke er ledig snarest mulig/efter aftale. Stillingen er på 20 timer pr. uge.

Vi har brug for en person, som er musikalsk og kan lide at synge, som ønsker at formidle budskabet om kirke og tro, særligt til børn, unge og familier med børn, gennem forskellige tiltag, som du skal være igangsætter af og have ansvar for.

Se hele stillingsopslaget på vores hjemmeside www.allingekirke.dk eller www.jobnet.dk.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at bruge kontaktformularen på hjemmesiden.

Ansøgning sendes pr. mail til: 7560fortrollig@sogn.dk inden den 20. marts 2017.

Bliv en del af holdet på en kristen efterskole i udvikling, med glade elever og dejlige kolleger.

Kan du undervise i **dansk, tysk** eller **naturfag** er det en fordel, men ellers er mange fagkombinationer mulige. Ser du dig selv ind i vores nye **10. All In** klasse, linjer eller valgfag er det også en mulighed.

Du har lyst til at sætte **dit præg** på en skole i **udvikling** og **bevægelse**.

Du er selvfølgelig **glad** for at arbejde med vores dejlige **unge mennesker**.

Brænder du for at **gøre en forskel** er Skrådstrup noget for dig – **skriv en ansøgning!**

Vi forventer, at du er en **kristen** og kan identificere dig med skolens værdigrundlag. Ansættelsesprocent efter aftale og kompetencer.

Du er også velkommen til at kontakte skolens forstander, Mogens Finderup på **29935021** eller via mail på skrodstrup@mail.tele.dk

Ansøgningen mailles til Skrådstrup Efterskole på skrodstrup@mail.tele.dk

Ansøgningsfristen er den 24. marts kl. 12.

Skrådstrup Efterskole • Skrådstrupvej 26 • 9550 Mariager
Tlf.: 9855 0144 • skrodstrup@mail.tele.dk • www.skrodstrup.dk

Sommerhus udlejes Bornholm, Snogebæk. 4 (6) sovepladser. 250 m til strand. Alle moderne faciliteter inkl. WiFi. Rekvirer informationsmateriale, mail til: fam.mortensen@god-mail.dk eller tlf. 40259884.

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

lm

Ring til LM's telefonandagt

74 52 66 44

Ny andagt hver dag

Alme Skole – en kristen friskole søger pr. 1/8-2017

Matematiklærer

Andre fag: gerne drengeidræt, øvrige efter aftale.
Se stillingsopslag på www.almeskole.dk

Ansøgningsfrist 31/3 • Alme Skole, Almevej 51, 3230 Græsted
Tlf. 48 31 85 96 • Mail: peter.skov.thomsen1@almeskole.dk

TA' PÅ BIBELSKOLE
luthersk missions højskole

2.500 kroner i tilskud til dig, der bliver elev i efteråret 2017!

Vigerslev kirke søger:
Sognemedhjælper/kirke- og kulturmedarbejder med mulighed for andre funktioner

Vigerslev Kirke, Valby-Vanløse provsti, søger ny sognemedhjælper med tiltrædelse snarest. Stillingen er i udgangspunktet 30 timer pr. uge, men kan justeres efter behov og ønsker. Stillingens hovedfokus er kirkens børne- og ungdomsarbejde, samt opsøgende kontakt i sognet. Vigerslev Kirkes vision for alt vores arbejde er: *Fællesskab med Gud - fællesskab med hinanden.*

Nærmere oplysninger hos: sognepræst Henrik Laursen eller kontaktperson Inger Margrethe Kofod-Svendson på mail: 7027@sogn.dk
Se detaljeret stillingsannonce på kirkens hjemmeside www.vigerslevkirke.dk eller på www.jobnet.dk

Følg LM på Facebook

facebook.com/dlmdk

penta byg a/s
HOVED- OG TALENTPREISER

pentabyg.dk

HELLE AGERBO ►► Dette hæfte kommer glimrende omkring, hvordan man kan forkynde lov og evangelium enkelt og simpelt for børn og juniorer

Et brugbart redskab i formidling til børn

BOGANMELDELSE
AF HELLE AGERBO
BØRNEKLUBMEDARBEJDER

Carl Fr. Wisløff:
Forkynd for børn
LogosMedia 2017

32 sider – 29,95 kroner

I forordet til dette hæfte står der, at det primært henvender sig til medarbejdere i børnearbejdet og til forældre, men enhver, som ønsker klarhed over lov og evangelium, får god hjælp. Det er også den følelse, jeg sidder tilbage med. Jeg kan varmt anbefale alle at læse dette hæfte. Jeg vil uden tvivl læse den igen og tage den frem til personlig brug og i formidlingen til børn.

Dette lille hæfte er let læseligt og meget berigende. Jeg synes meget godt om, at der i begyndelsen klart og enkelt bliver redegjort for,

hvilken rolle lov og hvilken rolle evangelium har for "det at blive et Guds barn".

Carl F. Wisløff mener, det er vigtigt, at vi som medarbejdere i børne- og juniorarbejdet har den rette forståelse af lovens og evangeliets rolle i forhold til frelsen for at kunne formidle det videre på den rigtige måde. Jeg kan kun være enig i dette.

Ligeledes mener Carl F. Wisløff, at vi skal passe på med ikke at pakke forkyndelsen til børn og juniorer for meget ind i "Gud er god, Gud hjælper os med mere." Vi har et ansvar for at forkynde lov og evangelium til børn og juniorer. Vi må formidle det enkelt og simpelt. Hvordan man kan gøre det, synes jeg, dette hæfte kommer glimrende omkring.

Jeg er glad for de mange bibelhensvisninger, der er i hæftet. Jeg tænker, at de er meget brugbare i forberedelsen til børne- og juniorområdet, når man kommer ind

omkring disse emner. Alt i alt et meget berigen-

de og brugbart hæfte om lov og evangelium.

Luther gør sig godt som tegneserie

BOGANMELDELSE
AF MORTEN BROSBØL VIBERT
TEOLOG

Tom Kristensen:
Martin
Eksistensen 2017

136 sider – 150,- kroner

Indrømmet ... Da jeg sagde ja til at anmelde *Martin*, var det med en vis skepsis. Men til min store glæde og overraskelse var den rigtig god.

Bogen er en flot illustreret tegneserie, som viser os Martin Luthers liv og forholdet til den danske konge, og den tager sit udgangspunkt i opfindelsen af bogtrykkerkunsten; en opfindelse, som prægede reformationstiden.

Bogen kan på mange måder ses som en rigt illustreret historiebog, som meget nøgternt gennemgår Martin Luthers liv og gerning fra klosteret til reformationens indførelse i Danmark. De flotte illustrationer er en styrke i forhold til at få formidlet reformationshistorien til en del mennesker, som nok kunne kede sig ihjel over en kirkehistoriebog.

Bogens fokus kan for mig at se fordeles på to temaer: Det ene er den teologiske del, som for størstedelen handler om afladshandlen. Dette giver god mening, da de 95 teser netop gør op med denne praksis.

Til at begynde med savnede jeg en bredere teologisk vinkel, men bogen udvider løbende fokus til de andre

temaer, som Luther gjorde op med, uden dog at gå uddybende ind i dem. Men en tegneserie er jo heller ikke en doktorafhandling.

Det andet tema er forholdet til den danske konge, og hvordan Danmarkshistorien udspillede sig i begyndelsen af 1500-tallet. Et tema, som jeg tror, mange vil finde enormt interessant.

Personligt var jeg glad for at se, hvad tegneren Tom Kristensen har fået med i sine illustrationer. Hvis man er opmærksom, kan man finde gengivelser af satiriske tegninger fra reformati-onstiden, som er med til at give tegneserien sit træk af at være en historiebog.

Alt i alt får du her smag på mere. Eller måske får du genopfrisket noget, du havde glemt. I alle tilfælde får du her en bog, som hurtigt kan læses, og som indeholder en smagsprøve på en lille bid af kirkehistorien, som har formet os mere, end vi måske selv forstår.

Og så er det en flot tegneserie, som på en glimrende måde får formidlet baggrunden for den kirke, som vi i dag er en del af.

Læs den, nyd den.

LEDER ►

Blind høne finder også korn

BOGEN HYTTE ER nok glemt af de fleste. Det er trods alt næsten ti år siden, den udkom.

Når vi tager den op i dette nummer, er det, fordi bogen igen er blevet aktuel, da den er blevet filmatiseret, og fordi forfatteren, Paul Young, er kommet med konkrete svar på mange af de spørgsmål, læserne kunne sidde tilbage med efter bogen.

MEN DET ER I lige så meget for at minde os om at være kritiske læsere og medleforbrugere i det hele taget. Både når vi læser bøger som *Hytten*, der handler om emner som tilgivelse, kærlighed og frelse i en kristen indpakning, og når vi læser enhver anden bog.

Ligesom Gud kan bruge alle mulige andre midler, har Gud også brugt *Hytten* til at kalde mennesker til tro. Paul Youngs teologi er dog mildest talt markant forskellig fra det, vi normalt ville kalde sund lære i Luthersk Mission. Ikke bare på de punkter, artiklen fremhæver, men også i hans syn på Helvede, som i hans øjne ikke er adskillelse fra Gud.

PÅ DEN BAGGRUND burde vi vel afvise bogen såvel som alle andre bøger, der rammer mere eller mindre ved siden af den rette lære?

Ja og nej. Er man en ny kristen eller ikke grundfæstet nok i Bibelens ord til at gennemskue skidt fra kanel, skal man naturligvis ikke læse bogen. Falder man for risikoen til at læse bogen som en sand karakteristik af Gud, bør man læse andre bøger først. Den overvejelse burde flere af os nok gøre os, før vi tænder fjernsynet eller åbner avisen i stedet for at foregøgle os selv, at netop vi er kloge nok til at gennemskue vranglære.

Men også et nej til at afvise den. Står man solidt forankret i Bibelen, så man ikke lader sig rokke af en lære, der har en lignende, men dog forkert klang, kan *Hytten* være med at åbne ens øjne for sandheder om Gud, som kan have en risiko for at blive overset i dansk, bibeltro forkyndelse.

DE TO GANGE. Jeg selv har læst *Hytten*, er jeg blevet mindet om, at Gud ønsker et intimt fællesskab med mig. Et lige så intimt fællesskab som han har med Jesus. Det kunne jeg også være blevet mindet om ved at læse Johannesevangeliet kapitel 17, men den indpakning, som en roman giver, gjorde denne sandhed ny for mig. Jeg var dog også opmærksom på, at bogen flere steder taler anderledes end Bibelen.

Blinde høner kan også finde korn, og selv dårlige bøger kan lære os noget godt. Vil vi sikre os og afvise bøger som *Hytten*, må vi lægge alt andet end Bibelen fra os. Men vi må veje alt op imod Bibelens ord. Kun på det fundament kan vi kende sandt fra falsk.

Nicklas Laurup-Melner
ansv. redaktør

tro &
mission
inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

Tydelige visioner for LMBU

Hvad er det, LMBU skal satse særligt på de kommende år? Det drøftede ledere fra LM's børne- og ungearbejde, da de var samlet til Lederforum den første weekend i marts.

dlm.dk/nyt

Bogvolontør i Tanzania

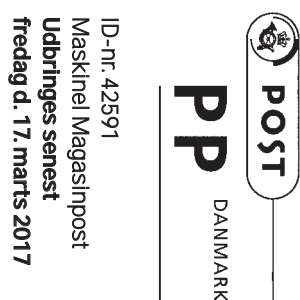
"Jeg har fået så meget af Tanzania og vil gerne give noget tilbage. Hvad kan være bedre at give end Jesus?" siger Nikolai Bach-Svenden fra Esbjerg, der skal være volontør i Tanzania.

dlm.dk/nyt

dlm.dk/150

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

► At være stærk handler ikke om at være meget fremtrædende, men om at kende sine ressourcer og være villig til at tjene i menigheden

Ellen Esmarch

3

FOTO: ODDRUN AASEBØ RØNNE

TEMA

Barnetro; Jesus siger, at man skal blive som børn for at komme ind i hans rige. Men hvad betyder det, og hvad er forholdet mellem barnetro og fornuftstro? Og kan de voksne lære noget af børns måde at tro på?

6-8

Bo vokse op som mobbeoffer. For et år siden var han til sit første møde i LMU. Her blev han kristen

5

De unge i Peru møder et stort pres for at uddanne sig og tjene penge. Det udfordrer kirkens arbejde

4

LM har stor nytte af at have missionærer udsendt, siger vicegeneralsekretær Carsten Skovgaard-Holm

3